Verovatnoća i statistika

Vezbe 4

Uslovna verovatnoća

$$P(A|B) = \frac{P(A \cap B)}{P(B)}$$

Ako se radi o jednako verovatnim ishodima onda je

$$P(A|B) = \frac{\text{broj ishoda koji su povoljni i za } A \text{ i za } B}{\text{broj ishoda povoljnih za } B}$$

Kao i na prošlim vežbama ovi zadaci se mogu približno rešiti simulacijama u R-u.

- 1. Bacaju se dve kocke. Ako znamo da je zbir dobijenih brojeva 8, naći uslovnu verovatnonoću da je bar jedan od brojeva paran.
- 2. Novčić se baca tri puta. Koja je verovatnoća da je u drugom bacanju palo Pismo, ako znamo da je ukupno palo bar jedno Pismo?
- 3. Koja je verovatnoća da je slučajno izabrani broj izmedju 1 i 100 deljiv sa 3, ako znamo da mu je bar jedna cifra 5?

Kako bi izračunali ovu verovatnoću programerski?

- (a) Prebrojimo koliko ima brojeva od 1-100 sa bar jednom cifrom 5 i stavimo ih u vektor B.
- (b) Od elemenata vektora B prebrojimo koliko ih je deljivo sa 3. Taj broj podelimo dužinom vektora B i voilà.
- (c) Uporedite taj rezultat sa onim dobijenim teorijski.

Primetimo da ovaj program mozemo adaptirati za mnogo zahtevniji problem, kada teorijski nije tako lako i mnogo veći brojevi su u pitanju.

Ako je $\{B_1, ..., B_n\}$ jedna particija skupa svih ishoda Ω i A neki događjaj u Ω , onda važi tzv **Zakon potpune** verovatnoće:

$$P(A) = P(A|B_1)P(B_1) + ... + P(A|B_n)P(B_n)$$

- 4. Imamo dve kutije. U prvoj kutiji su dve loptice obeležene sa 1 i 2. U drugoj kutiji su tri loptice, obeležene sa 3, 4 i 5. Biramo jednu kutiju na slučajan način (sa jednakim verovatnoćama) i onda iz te kutije biramo opet na slučajan način jednu lopticu. Koja je verovatnoća da ćemo izbrati lopticu broj 5?
- 5. Imamo dve kutije. U prvoj kutiji su tri loptice obeležene sa 1, 2 i 3. U drugoj kutiji su četiri loptice, obeležene sa 2, 3, 4 i 5. Biramo jednu kutiju na slučajan način tako da je verovatnoća izbora prve kutije 1/5 a verovatnoća izbora druge kutije 4/5. Potom iz te kutije izaberemo jednu lopticu (uniformly at random). Koja je verovatnoća da cémo izabrati lopticu obeleženu brojem 2?

Hint: B_1 je dogadjaj da je izabrana prva kutija a B_2 da je izabrana druga. A je dogadjaj da je izabrana loptica broj 2. Primeniti Zakon potpune verovatnoće

- 6. Kada Vesna provodi dan sa bebisiterkom postoji verovatnoća 0.6 da će uključiti TV i gledati crtani. Njena mala sestra Mina ne ume da upali TV sama. Ako je TV već upaljen, onda Mina gleda crtani sa verovatnoćom 0.8. Sutra devojčice provode dan sa bebisiterkom.
 - (a) Koja je verovatnoća da će sutra obe devojčice gledati TV?
 - (b) Koja je verovatnoća da će sutra Mina gledati TV?
 - (c) Koja je verovatnoća da će sutra samo Vesna gledati TV?
- 7. Iskoristi definiciju uslovne verovatnoće i aditivnost verovatnoće da dokažeš da je

$$P(A^c|B) = 1 - P(A|B)$$

8. Neka je P(A|B) = 0.6 i P(B) = 0.5. Naći $P(A^cB)$.

Ako je $\{B_1,...,B_n\}$ jedna particija skupa svih ishoda Ω i A neki događjaj u Ω , onda važi **Bajesova teorema**

$$P(B_1|A) = \frac{P(A|B_1)P(B_1)}{P(A|B_1)P(B_1) + \dots + P(A|B_n)P(B_n)}$$

9. Imamo dve kutije. U prvoj kutiji su tri loptice obeležene sa 1, 2 i 3. U drugoj kutiji su četiri loptice, obeležene sa 2, 3, 4 i 5. Biramo jednu kutiju na slučajan način tako da je verovatnoća izbora prve kutije 1/5 a verovatnoća izbora druge kutije 4/5. Potom iz te kutije izaberemo jednu lopticu (uniformly at random). Pretpostavimo da smo izabrali lopticu obeleženu brojem 2. Koja je verovatnoća da je izvadjena iz druge kutije?

Hint: Nazovite dogadjaje kao u zadatku 5. i upotrebite Bajesovu teoremu

- 10. Otvorimo MontyHall game i pročitamo o čemu se radi u ovoj igri.
 - Igrajte u paru. Jedna osoba neka uvek ostane pri prvom izboru (npr vrata broj 1) i prebrojte od 30 pokusaja koliko je puta dobila nagradu.
 - Druga osoba neka uvek PROMENI vrata, kad joj se ponudi izbor. I opet igrajte 30 puta i prebrojte nagrade. Ko je bolje prošao? Šta mislite zašto?
- 11. Imamo kesicu sa 3 kockice. Jedna je četvorostrana, jedna je šestostrana a jedna je 12-ostrana. Otvorimo kesicu, izvučemo jednu kockicu na slučajan način i bacimo je. Dobili smo broj 4. Koja je verovatnoća da smo bacili šestostranu kocku?
- 12. Osiguravajuća kompanija Sava ima dva tipa mušterija, pažljive i nemarne. Pažljiv klijent u toku jedne godine doživi nezgodu sa verovatnoćom 0.01. Nemarni klijent u toku jedne godine doživi nezgodu sa verovatnoćom 0.04. 80 % svih klijenata su pažljivi a 20 % nemarni. Pretpostavimo da slučajno izabrani klijent doživi nezgodu u toku ove godine. Koja je verovatnoća da je to jedan od pažljivih?

$$A$$
 i B su nezavisni ako je $P(A \cap B) = P(A)P(B)$

13. Pretpostavimo da je P(A) = 1/3, P(B) = 1/3, $P(A \cap B^c) = 2/9$. Odredite da li su A i B nezavisni ili ne.

- 14. Neka su A i B dva disjunktna dogadjaja. Pod kojim uslovima oni mogu biti nezavisni?
- 15. Svakog jutra Valentina ne stigne na autobus sa verovatnoćom 1/10, nezavisno od ostalih dana. Koja je verovatnoća da će sledeće nedelje ona stigne na autobus u ponedeljak, utorak i četvrtak, a propusti ga u sredu i petak?
- 16. Neka su A, B, C nezavisni dogadjaji takvi da P(A) = 1/2, P(B) = 1/3, P(C) = 1/4. Naći
 - (a) $P(A \cap B \cup C)$

P(ABC) = P(A|BC)P(B|C)P(C)

- 17. Promešamo špil karata i podelimo 3 karte (bez vraćanja). Koja je verovatnoća da je prva karta kraljica, druga karta kralj a treća karta kec?
- 18. U populaciji su krvne grupe prisutne u sledćim procentima: 40% grupa A, 11% grupa B, 4% grupa AB i 45% nulta. Biraju se dve osobe na slučajan način. Naći
 - (a) verovatnoću da obe osobe imaju nultu krvnu grupu.
 - (b) verovatnoću da obe osobe imaju istu krvnu grupu.